

Fylkesmannen i Buskerud

Sosial- og familieavdelingen

Saksbehandler, innvalgstelefon
Solveig Sigvartsen 32 26 68 57

Vår dato

26.02.2004

Arkiv nr.

550

Vår referanse

2003/16133

Deres referanse

Sosialdepartementet	
Saksnr.:	77
Arkivkode:	04.03.04
Avd.:	SAN
U.off.:	

Sosialdepartementet v/sosialpolitisk avdeling
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

HØRINGSNOTAT OM ENDRINGER I ALKOHOLLOVEN M.M.

Det vises til departementets brev av 16.12.03 m/høringsnotat mottatt her 29.12.03.

Fylkesmannen har merket seg at forslagene i notatet ikke legger opp til noen særlige økonomiske eller administrative konsekvenser verken for kommunene, staten eller bevilingshaverne. Hovedstrukturen i alkoholloven opprettholdes og det foreslås en del justeringer/forenklinger som skal bidra til å gi kommunene større frihet til å organisere sitt alkoholpolitiske arbeid samtidig som det også legges opp til en modernisering av lovverket.

Fylkesmannen vil i hovedsak slutte seg til de synspunkter som kommer fram i høringsnotatet. Vi har likevel følgende kommentarer til noen av punktene:

2.2 Delegasjon

Fylkesmannen er enig i at de ordinære delegasjonsbestemmelsene i kommuneloven legges til grunn ved behandling av saker etter alkoholloven. Bl.a. kan det være praktisk at for eksempel saker om tildeling legges til helse-/sosialsektoren, evt. andre sektorer ut i fra hvordan kommunen er organisert. Det er for øvrig viktig at kommunen er kjent med de muligheter den har for delegasjon, både i forhold til nåværende og fremtidig regelverk. Vi kan i den sammenheng også nevne at vi opp gjennom årene har hatt mange henvendelser om bruk av hasteparagrafen i kommuneloven i saker etter alkoholloven.

2.2 Alkoholpolitisk handlingsplan

Fylkesmannen vil understreke betydningen av at kommunene fortsatt skal pålegges å utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan. Som departementet peker på, vil bestemmelsen framstå som viktigere enn før siden bestemmelsen om delegasjonsbegrensninger foreslås opphevet. Fylkesmannen har også spesiell nytte av slike handlingsplaner (retningslinjer) i forbindelse med behandling av klagesaker da planene gir god oversikt over kommunenes bevillingspolitikk. Vi tenker her for eksempel på kommunens formål med sin alkoholpolitikk, bevillingsperioder, spesifisering av virksomheter som kan tildeles bevilling, forhold som kan vektlegges ved tildeling av bevilling, skjenketider osv. Selv om alkoholpolitisk plan skal vedtas av det enkelte kommunestyre, ser vi at det kan være en gevinst i at flere kommuner samarbeider om slike planer og at de oppfordres til å vurdere denne muligheten.

2.3 Vandel

Selv om det ble satt inn en del rettslige tiltak ved lovrevisjonen i 1997 for å bekjempe økonomisk kriminalitet og kvitte seg med useriøse aktører i bransjen, forekommer fortsatt en

del slike tilfeller. Fylkesmannen ser derfor positivt på at departementet nå har foreslått en utvidelse av hjemmelen til å vurdere vandelen til aktører i virksomheten samtidig som vandelskravet foreslås harmonisert med vandelskravet i serveringsloven.

2.8 Kommunale kontrollutvalg

Fylkesmannen er kjent med at enkelte kommunale kontrollutvalg ikke fungerer helt etter det som er tiltenkt, jf kontrollutvalgets tredelte virkeområde. I mange tilfeller utføres disse oppgavene av administrasjonen. Det vises også til at det i et tidligere høringsbrev i mars –01 ble foreslått endringer i alkoholloven som ledd i programmet for fornyelse i offentlig sektor med sikte på å redusere unødige bindinger på bl.a. organisering og forvaltning. Ut i fra at det er den enkelte kommune selv som best kan vurdere hvordan kontrollen med salg og skjenking skal organiseres og at kontrollansvaret uansett vil tilligge kommunen, jf alkoholovens § 1-9, slutter en seg til departementets vurderinger. Kommunene kan derfor selv velge om de ønsker å opprette kontrollutvalg.

2.16 Bevillingsmyndighetens sanksjonsmuligheter

Et fåtall klagesaker og henvendelser fra kommuner til Fylkesmannen de senere år vedr. inndragning av bevillinger, kan tyde på at inndragning av bevilling som sanksjonsmulighet er lite brukt. Vi er imidlertid kjent med at en del kommuner har retningslinjer som beskriver hvordan det skal reageres ved brudd på alkoholloven. Dvs. alt fra advarsel til inndragning med differensierte inndragningsperioder alt etter hvor alvorlig overtredelsen er og ut i fra hvor mange ganger det har skjedd. Dette skulle tyde på at kommunene på papiret benytter seg av den fleksibilitet som allerede ligger i lovgivningen, men kanskje ikke alltid er like aktive i bruken av virkemidlene. Det er i denne sammenheng også viktig at kommunene har et effektivt kontrollsystem og at kontrollørene har fått nødvendig opplæring.

I følge alkoholovens § 1-6 første ledd, kan bevilling for øvrig gis inntil 4 år. Dersom det for eksempel er enkelte skjenkesteder kommunen ønsker å følge spesielt nøye, er det derfor mulig å gi bevilling for en kortere periode (eks. 1 år). Dette fanger imidlertid ikke opp tilfelle som krever mer akutt handling.

Dersom departementet kommer til at det blir anledning til å stille nye vilkår i en allerede gitt bevilling, bør det i den første bevillingen gå fram at bevillingsmyndigheten har slik mulighet.

2.17 Bevillingsgebyr

Ut i fra at bevillingsgebyrene ikke er regulert siden 1998, har kommunens inntekter på dette område hatt en reell nedgang. Vi vil også nevne at sosialministeren i brev av 16.12.02 til landets ordførere om nye alkoholpolitiske utfordringer til kommunene som følge av EFTA-domstolens dom om likebehandling av drikker med lavere alkoholinnhold enn 4,76 volumprosent (også kalt rusbrus), har anmodet om en mer intensiv kontroll med bl.a. fokus på overholdelse av aldersgrensene. Dette tilsier behov for økte ressurser til kontrollvirksomheten.

3.4 (3.4.3) Tidsinnskrenkninger

Fylkesmannen har merket seg at bestemmelsen i alkoholovens § 4-4 sjettede ledd om at skjenking av brennevin på stemmedagen for stortingsvalg, fylkestingsvalg, kommunestyrevalg og folkeavstemning vedtatt ved lov foreslås opphevet. Vi er enig i at bestemmelsen antas å ha liten edruskapspolitisk betydning og dermed er overflødig. I følge lovens § 3-7 tredje ledd er det bl.a. forbudt å selge og å utlevere øl på dager for valg og folkeavstemning. Vi kan imidlertid ikke se at departementet samtidig har tatt opp/vurdert dette forholdet. Ut i fra tidligere tilbakemeldinger vi har fått hvor det er reist spørsmål om

nødvendigheten av å opprettholde et slikt salgsforbud, er vi av den oppfatning at også denne bestemmelsen burde vært vurdert med tanke på revisjon.

Forespørsel om nytt rundskriv

Med tanke på at alkoholloven nå skal oppdateres/moderniseres, vil Fylkesmannen be departementet vurdere å utgi et nytt hovedrundskriv når endringene i alkoholloven er vedtatt. Dette med utgangspunkt i at det forrige kom i 1998 og vi siden den tid også har hatt en rekke andre endringer i loven med tilhørende forskrifter.

Fylkesmannens høringsuttalelse blir også sendt på e-post.

Med hilsen

Kirsti Kalle Grøndahl

Anne Cathrine Dahl
avdelingsdirektør